

Małgorzata Samson

Wpływ środków unijnych z EFRR na rozwój i otoczenie gminy Ożarów

Acta Scientifica Academiae Ostroviensis. Sectio A, Nauki Humanistyczne,
Społeczne i Techniczne 3 (1), 56-68

2014

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

MAŁGORZATA SAMSON

Studentka ekonomii

Wydział Nauk Społecznych i Technicznych, WSBiP Ostrowiec Św.

Opiekun: dr A. Chudzik

WPŁYW ŚRODKÓW UNIJNYCH Z EFRR NA ROZWÓJ I OTOCZENIE GMINY OŻARÓW

Streszczenie: Okres finansowania 2007-2013 to czas, kiedy Polska została największym beneficjentem środków unijnych. Wsparcie przeznaczone dla gmin umożliwiło zrealizowanie wiele inwestycji prowadzących do ich rozwoju gospodarczego oraz podnosząc ich konkurencyjność. Gmina Ożarów, wykorzystując środki własne oraz wsparcie zewnętrzne, inwestowała w infrastrukturę techniczną, społeczną, ochrony środowiska, a także rozwój społeczny i gospodarczy. Rewitalizacja miasta Ożarowa zdecydowanie poprawiła jego atrakcyjność gospodarczą, społeczną oraz turystyczną. Zwiększyły się szanse rozwojowe miasta względem sąsiednich gmin. Rewitalizacja oznacza także silny impuls do rozwoju gospodarczego całej gminy dzięki funkcjonalnej i odbudowanej infrastrukturze technicznej i społecznej w strategicznych obszarach miasta, gdzie skupiają się główne funkcje sfery usług publicznych.

Słowa kluczowe: rozwój, otoczenie gminy, fundusze unijne, Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego, Regionalny Program Operacyjny

WSTĘP

Polska, wstępując do Wspólnoty w maju 2004 roku, włączyła się w realizację jednej z najważniejszych polityk Unii - polityki spójności. W wyniku akcesji zyskała dostęp do środków pieniężnych pochodzących z Funduszy Strukturalnych i Funduszu Spójności, których zadaniem jest wspieranie restrukturyzacji i modernizacji gospodarek krajów UE. Zgodnie z ustawą z dnia 13 listo-

pada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego, środki pochodzące z budżetu Unii Europejskiej mogą być jednym ze źródeł dochodu gmin [Ustawa 2003].

Wszystkie programy współfinansowane ze środków unijnych w perspektywie finansowej 2007-2013 przewidywały wsparcie dla gmin, których dziś nie trzeba już przekonywać do sięgania po unijne środki, mimo iż kilka lat temu podchodziły do nich z dystansem. Dzięki nim zrealizowano wiele projektów, których gminy czy powiaty nie byłyby w stanie sfinansować z własnych budżetów [Piasecka 2011, 79]. Oczywiście, nie wszystkie gminy uzyskały możliwość korzystania z unijnych funduszy, jednak gminy które otrzymały szansę rozwojową powinny ją w pełni wykorzystać. Celem niniejszego opracowania jest próba oceny wpływu środków pieniężnych z EFRR na rozwój i otoczenie Gminy Ożarów.

EUROPEJSKI FUNDUSZ ROZWOJU REGIONALNEGO

Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego jest obecnie najważniejszym instrumentem polityki strukturalnej Unii Europejskiej, a zarazem najbardziej zorientowanym na wspieranie rozwoju regionalnego [Murzyn 2010, 65]. Funkcjonowanie EFRR w okresie 2007-2013 uregulowane zostało w rozporządzeniu ogólnym Rady nr 1083/2006 [Rozporządzenie²⁰⁰⁶] oraz rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady nr 1080/2006 [Rozporządzenie Parlamentu 2006]. Fundusz obejmuje szeroki zakres działań i dziedzin interwencji, wspomaga przede wszystkim inwestycje infrastrukturalne, środowisko produkcyjne i konkurencyjność przedsiębiorstw, badania naukowe i rozwój technologiczny, ochronę środowiska, współpracę przygraniczną, a także rozwój społeczeństwa informacyjnego. Natomiast głównym zadaniem EFRR jest zmniejszenie dysproporcji w rozwoju poszczególnych regionów [Murzyn 2010, 65]. Środki z tego funduszu są dostępne dla polskich samorządów przede wszystkim w ramach RPO¹. W latach 2007-2013 w Pol-

¹ Regionalny Program Operacyjny – dokument planistyczny określający obszary, a niekiedy szczegółowe działania, jakie organy samorządu województwa podejmują lub mają zamiar podjąć na rzecz wspierania rozwoju województwa bądź regionu. Podstawę prawną dla funkcjonowania RPO stanowi uchwała 6 grudnia 2006 r. ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, Dz.U. 2006 nr 227 poz. 1658.

sce zrealizowano szesnaście regionalnych programów operacyjnych, stworzonych odrębnie w poszczególnych województwach. Na ich realizację przeznaczono 16,55 mld euro, finansowanych w całości z EFRR [Zdanukiewicz 2012, 141].

REGIONALNY PROGRAM OPERACYJNY WOJEWÓDZTWA ŚWIĘTOKRZYSKIEGO

Regionalny Program Operacyjny dla Województwa Świętokrzyskiego na lata 2007-2013 (RPO WŚ 2007-2013) jest kompleksowym narzędziem prowadzenia polityki rozwoju regionu w dotychczasowym okresie programowania. RPO WŚ umożliwi uzyskanie dofinansowania instytucjom sektora publicznego oraz przedsiębiorcom. Zasadniczym celem RPO WŚ jest poprawa warunków sprzyjających budowie konkurencyjnej i generującej nowe miejsca pracy regionalnej gospodarki. Nawiązuje on bezpośrednio do celów warunkujących i priorytetów Strategii Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego do 2020 roku [<http://www.euro-pro.pl>].

GMINA OŻARÓW JAKO BENEFICJENT ŚRODKÓW Z EFRR W RAMACH RPO WŚ

W latach 2007-2013 gminy stanęły przed możliwością wykorzystania dużej puli środków na realizację projektów rozwojowych. Jednocześnie był to sprawdzian dla tego podmiotu z efektywności aplikowania o dotacje oraz efektywności wdrażania projektów. Skomplikowane procedury związane z pozyskiwaniem dofinansowania ze środków unijnych stanowiły niejednokrotnie ograniczenie, szczególnie dla gmin małych, w przypadku których koszty opracowania wniosku oraz innych niezbędnych załączników przez firmy są zbyt duże. Jednak gminy powinny mieć na uwadze fakt, iż tak pokaźnych środków z Unii Europejskiej Polska już nie otrzyma, dlatego w okresie programowania 2007-2013 powinny być w pełni wykorzystać swoją szansę [Majewska-Lenarcik 2010, 184]. Jedną z gmin, która aktywnie pracuje nad pozyskiwaniem środków z funduszy unijnych, a w tym środków z EFRR jest Gmina Ożarów.

Jest to gmina miejsko – wiejska położona w północno – wschodniej części województwa świętokrzyskiego. Wschodnia część Gminy sąsiaduje z gminami Zawichost i Annopol (województwo lubelskie). Od północy graniczy z gminą Tarłów, od zachodu z gminami Ćmielów i Wojciechowice, natomiast

od południa z gminami Wilczyce i Dwikozy. Zajmuje powierzchnię 18 329 ha, zamieszkuje ją ponad 12 000 mieszkańców. Gmina Ożarów podzielona jest na 34 jednostki pomocnicze – sołectwa: Biedrzychów, Binkowice, Czachów, Dębno, Gliniany, Grochocice, Jakubowice, Janików, Jankowice, Janowice, Janopol, Janów, Julianów, Karsy, Kruków, Lasocin, Maruszów, Niemcówka, Nowe, Pisary, Potok, Prusy, Przybystawice, Sobótka, Sobów, Stróża, Suchodółka, Szymanówka, Śródborze, Tominy, Wlonice, Wólka Chrapanowska, Wyszmontów, Zawada oraz miasto Ożarów. Na rozwój samorządu znacząco wpływa przedsiębiorstwo należące do Holding Cement Polski – Cementownia „Grupa Ożarów” S.A [<http://www.bip.ozarow.pl>].

Projekty zrealizowane przez Gminę w latach 2007-2013

Gmina Ożarów należy do gmin, które nie korzystały z przedakcesyjnych źródeł finansowania, dlatego trudniej jej było występować z wnioskiem o dotacje unijne. Pierwsze środki pomocowe z UE, które udało się pozyskać na realizację zadania, gmina otrzymała w 2007 r. w ramach programu SAPARD. Dopiero perspektywa finansowa na lata 2007-2013 dała samorządowi możliwość wnioskowania o refundacje z funduszy strukturalnych. Gmina sukcesywnie zaangażowała się w wykorzystanie funduszy UE, a w tym środków w ramach EFRR (tab. 1).

Tabela przedstawia zestawienie projektów zrealizowanych przez Gminę Ożarów w latach 2007-2013 i współfinansowanych ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach RPO WŚ. Ze zgromadzonych danych wynika, że Gmina w latach 2007-2013 złożyła trzy wnioski o dofinansowanie zadań z EFRR.

Tabela 1. Zadania zrealizowane przez Gminę Ożarów przy wykorzystaniu środków unijnych z EFRR w latach 2007-2013

Table 1. Tasks carried out by the municipality of Ożarów, using EU funds from the ERDF for the period 2007-2013

Tytuł projektu	Działanie	Całkowite wydatki w zł	Udział własny gminy	Udział środków z EFRR
Budowa sieci kanalizacyjnej w miejscowościach: Czachów, Karsy, Sobów – gmina Ożarów	4.1.Rozwój regionalnej infrastruktury ochrony środowiska i energetycznej Dziedzina: energetyka	5 632 486,00	w zł	w zł
			2 280 954,00	3 351 532,00
			% udział w wydatkach kwalifikowanych	% udział w wydatkach kwalifikowanych
			40	60
Modernizacja i rozbudowa istniejącego stadionu piłkarskiego w Ożarowie	5.3.Inwestycje w sferę dziedzictwa kulturowego, turystyki i sportu Dziedzina: turystyka	11 914 093,00	w zł	w zł
			8 367 493,00	3 546 600,00
			% udział w wydatkach kwalifikowanych	% udział w wydatkach kwalifikowanych
			69,42	30,58
Kompleksowa rewitalizacja centrum miasta Ożarów, pełniącego funkcje społeczne, kulturalne i gospodarcze	6.2.Rewitalizacja małych miast Dziedzina: rewitalizacja	3 751 020,00	w zł	w zł
			1 573 410,00	2 177 610,00
			% udział w wydatkach kwalifikowanych	% udział w wydatkach kwalifikowanych
			40	60

Źródło: Opracowanie własne na podstawie analiz z wykonania budżetu w latach 2009-2013.

Wszystkie projekty uzyskały dofinansowanie na łączną kwotę środków równą 9 075 742,00 zł. Najwięcej przyznano w ramach Działania 5.3. Inwestycje w sferę dziedzictwa kulturowego, turystyki i sportu – 3 546 600,00 zł. Przy realizacji każdej inwestycji, w której zaangażowane były środki pomocowe, Gmina musiała wykazać się wkładem własnym w granicach od 40 do około 70% wartości zadania.

Możliwość pozyskania dodatkowych środków pomocowych zobligowała Gminę do wystąpienia z kolejnymi wnioskami o dofinansowanie nowych projektów inwestycyjnych (tab. 2).

W marcu 2010 roku Zarząd Województwa Świętokrzyskiego dokonał warunkowego wyboru projektów do wsparcia z Działania 6.2 „Rewitalizacja małych miast” w ramach dwuetapowego konkursu zamkniętego RPO WŚ na lata 2007-2013. Ze względu na brak środków umożliwiających dokonanie wyboru wszystkich projektów, które pozytywnie przeszły ocenę merytoryczną – techniczną, utworzono listę rezerwową.

Tabela 2. Zadania w latach 2014-2015 z wykorzystaniem środków unijnych EFRR w ramach RPO WŚ 2007-2013

Table 2. The task in the years 2014-2015 with the use of EU funds in the framework of the ERDF ROP 2007-2013

Tytuł projektu	Działanie	Całkowita wartość projektu	Koszty kwalifikowane	Wnioskowana przez Beneficjenta kwota dofinansowania z EFRR
Wymiana sieci wodociągowej wraz z przyłączami oraz wykonanie sieci kanalizacji sanitarnej wraz z przyłączami kanalizacyjnymi w miejscowości Lasocin – gmina Ożarów	4.1.Rozwój regionalnej infrastruktury ochrony środowiska i energetycznej	6 141 671,86	3 250 338,20	w zł
				1 950 202,92
				w %
				60%

Kompleksowa rewitalizacja Ożarowa – II etap	6.2.Rewitalizacja małych miast	6 460 500,00	6 320 500,00	w zł
				3 792 300,00
				w %
				60%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie: http://www.rpo-swietokrzyskie.pl/data/Pliki/724_Zrankingowana_lista_po_a_i_b_na_strone_internetow__4_1_2.pdf [21.03.2014] oraz http://www.rpo-swietokrzyskie.pl/data/Pliki/1578_lista_podsatwowa_62_26_luty_2014.pdf [22.03.2014].

Na liście tej znalazł się projekt Gminy Ożarów. Razem z dwoma innymi projektami z listy rezerwowej Gmina otrzyma dofinansowanie na realizację zadania „Kompleksowa rewitalizacja Ożarowa – II etap”.

Jest to projekt o łącznej wartości około 6,5 mln złotych, z czego dotacja ma wynieść blisko 3,8 mln złotych [<http://www.wrota-swietokrzyskie.pl>].

22 maja 2013 roku Zarząd Województwa Świętokrzyskiego pełniący funkcję Instytucji Zarządzającej Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Świętokrzyskiego na lata 2007-2013 dokonał warunkowego wyboru projektu Gminy Ożarów pn. „Wymiana sieci wodociągowej wraz z przyłączami oraz wykonanie sieci kanalizacji sanitarnej wraz z przyłączami kanalizacyjnymi w miejscowości Lasocin – gmina Ożarów” zakwalifikowanych do wsparcia w ramach działania 4.1. Przewidywany całkowity koszt inwestycji wyniesie 6 141 671,86 zł, w tym kwota dofinansowania z EFRR 1 950 202,92 zł [<http://www.rpo-swietokrzyskie.pl>].

PROJEKTY INWESTYCYJNE W NOWYM OKRESIE PROGRAMOWANIA 2014-2020 WSPÓŁFINANSOWANE ZE ŚRODKÓW EFRR

Gmina Ożarów jest przykładem samorządu, który stara się wykorzystywać możliwości rozwojowe, dzięki pozyskiwanym w coraz większym stopniu funduszy z Unii Europejskiej. Poprzez doświadczenie, jakie zdobyła w poprzednim okresie finansowania, łatwiej jest jej występować z wnioskami o dotacje unijne. W perspektywie finansowej 2014-2020 w ramach RPO WŚ do rozdystrybucji będzie ponad 5,6 mld zł. Najistotniejszymi obszarami wsparcia

będą sektor małych i średnich przedsiębiorstw, wzmocnienie otoczenia biznesu, transport, ochrona środowiska, projekty turystyczne, infrastruktura społeczna i energetyczna [A.R.-K., Świętokrzyskie 2014, 4]. Paweł Rędziaś mówi, że „Gmina chciałaby w przyszłości przy zaangażowaniu środków z EFRR zrealizować takie działania jak: Uzbrojenie terenów przeznaczonych w planie zagospodarowania przestrzennego pod działalność gospodarczą – teren ten ma objąć obszar 10 ha, będą to uzbrojenia w media.

- Budowa 1000 sztuk ogniw fotowoltaicznych – od 2 do 4 kW jedno ogniwo.
- Rozbudowa sieci kanalizacyjnej – ul. Sandomierska, Bałtówka, Wyszmontów.
- Drogi lokalne - ciągi dróg lokalnych Sobótka-Grochocice oraz dróg powiatowych Maruszów – Dębno – Biedrzychów – Nowe – Janów – Lasocin.”

Stefania Dzedzic dodaje, że „realizacja tych przedsięwzięć zależeć będzie w znacznej mierze od kondycji finansowej oraz środków, które gmina będzie mogła przeznaczyć pod przyszłe inwestycje wraz z możliwością zaangażowania środków unijnych”.

ABSORPCJA ŚRODKÓW Z EFRR PRZEZ GMINĘ OŻARÓW W ŚWIETLE JEJ DOCHODÓW BUDŻETOWYCH

Gmina jako podstawowa jednostka samorządu terytorialnego spełnia szczególnie ważną rolę w rozwoju społeczno-gospodarczym swojego terytorium.

Głównym jej zadaniem jest prowadzenie efektywnej polityki budżetowej, która wyraża się przede wszystkim w pozyskiwaniu środków finansowych na realizację określonych zadań. Zasoby finansowe, jakimi dysponuje dana jednostka na ich realizację, są zawsze ograniczone i z reguły zbyt małe, by możliwe było finansowanie wszystkich zamierzeń [Mackiewicz, Malinowska-Misiąg, Misiąg, Tomalak 2006, 55]. Unia Europejska dała gminom możliwość pozyskania środków z dodatkowego źródła, jakim jest budżet Unii. Z pomocy tej skorzystała również gmina Ożarów.(tab. 3).

Z tabeli wynika, że w 2010 roku gmina otrzymała pierwsze środki z budżetu Unii Europejskiej i wyniosły one 5 470 875 zł, były to środki wyłącznie z EFRR. W roku 2011 na realizację zadań Gmina uzyskała już tylko 3 086 008zł, również w ramach EFRR. Dopiero od 2012r. dochody z budżetu Unii nie ograniczają się wyłącznie do EFRR, gmina zaczęła pozyskiwać środki z pozostałych funduszy Unii. W trakcie realizacji są dwa projekty, dzięki którym dochód gminy zwiększy się w najbliższym czasie o około 5 742 503,00 zł. Środki pochodzą będą z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego.

Tabela 3. Udział środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej w stosunku do dochodów gminy w latach 2009-2013

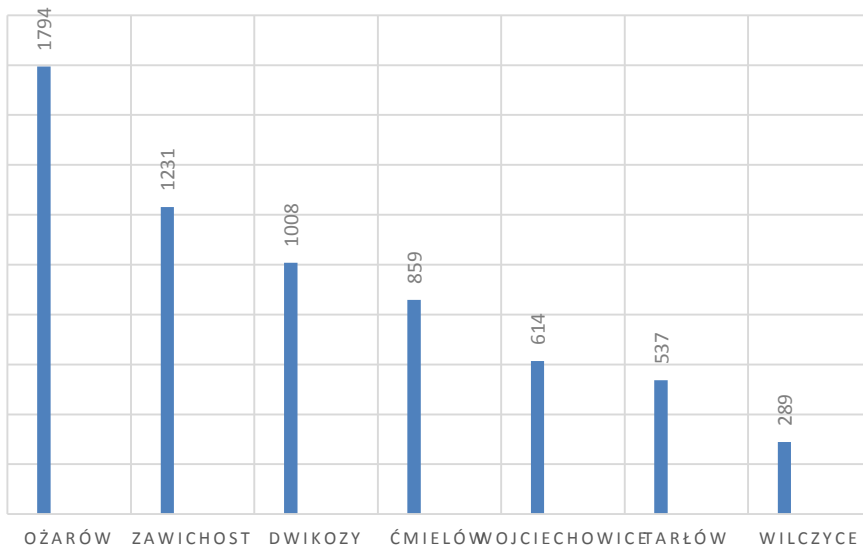
Table 3. Part of the budget of the European Union in a hundred-figure revenue in the years 2009-2013

Wyszczególnienie	2009	2010	2011	2012	2013
Dochody ogółem (w zł)	32 941 837,00	35 730 116,00	38 993 062,00	39 258 023,00	34 354 638,00
Dochody z budżetu Unii Europejskiej łącznie (w zł)	-	5 470 875,00	3 086 008,00	2 475 522,00	2 460 637,00
Dochody z EFRR łącznie (w zł)	-	5 470 875,00	3 086 008,00	518 859,00	-
Dochody ogółem (w zł)	32 941 837,00	35 730 116,00	38 993 062,00	39 258 023,00	34 354 638,00

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdań z budżetu gminy Ożarów

W rankingu wykorzystania środków z unijnych dotacji w latach 2009-2012 opublikowanym w grudniu 2013r. w dwutygodniku samorządowym „Wspólnota”, Gmina Ożarów zajęła 23 miejsce w województwie świętokrzyskim liczącym 102 jednostki samorządu terytorialnego. Zatem można wywnioskować, że gminie udało się sprawnie pozyskać środki unijne na inwestycje związane z rozwojem gminy. Stała się również konkurencyjna względem sąsiadujących z nią gmin (zob. rys. 1).

Samorządy te odbiegają w dużym stopniu od gminy Ożarów w pozyskiwaniu środków unijnych. Istotnym zagadnieniem jest znajomość procedur i mechanizmów działania Funduszy – zasad funkcjonowania, procedur zatwierdzania projektów, wyznaczonych priorytetów oraz wielkości pomocy, o jaką można wnioskować, by skutecznie pozyskiwać wsparcie z tego źródła. Gmina Ożarów należy do tych samorządów, które odnoszą sukcesy w pozyskiwaniu i wykorzystywaniu funduszy unijnych, a w tym środków z EFRR. Realizuje wiele projektów, które przyczyniają się do rozwoju gminy i w rezultacie poprawy warunków życia, zdrowia i lepszego rozwoju jej mieszkańców.

Rys. 1. Wydatki finansowe ze środków unijnych w latach 2009-2012 w przeliczeniu na jednego mieszkańca

Fig. 1. financial expenditure by the EU in the years 2009-2012 per capita

Źródło: opracowanie własne na podstawie „Echo Dnia” 7 stycznia 2014 r.

PODSUMOWANIE

Okres finansowania 2007-2013 to niewątpliwie czas, kiedy Polska została największym beneficjentem środków unijnych. Dzięki tej pomocy nastą-

pił wzrost w wykorzystaniu funduszy. Wsparcie przeznaczone dla gmin umożliwiło zrealizowanie wiele inwestycji prowadzących do ich rozwoju gospodarczego oraz podnosząc ich konkurencyjność. Gmina Ożarów wykorzystując środki własne oraz wsparcie zewnętrzne inwestowała w infrastrukturę techniczną, społeczną, ochrony środowiska a także rozwój społeczno-gospodarczy. Projekty zrealizowane w gminie zaplanowano oraz wykonano w sposób przemyślany, ponieważ obejmowały one inwestycje niezbędne i ważne dla jej mieszkańców. Współfinansowanie zadań z EFRR pozytywnie wpłynęło na otoczenie gminy.

Kanalizacja sanitarna w miejscowościach Czachów, Sobów i Karsy została zrealizowana dla poprawy stanu sanitarnego terenów zurbanizowanych i jest sama w sobie obiektem chroniącym środowisko. Dzięki dofinansowaniu z RPOWŚ w wysokości 3 351 532,00 zł (60% kosztów kwalifikowanych) możliwe było wcześniejsze przeprowadzenie tej inwestycji.

Zmodernizowany Stadion w Ożarowie służy jako zorganizowany system sportowo – kulturalno – rekreacyjny dla mieszkańców Ożarowa i gminy, jak również dla innych użytkowników infrastruktury z gmin sąsiednich. Rozwiązany został problem braku zorganizowanego systemu infrastruktury sportowo-rekreacyjnej w gminie. Inwestycja ta powinna się przyczynić również do pobudzenia aktywności środowiska lokalnego Ożarowa oraz jego zaangażowania na rzecz rozwoju społeczno – gospodarczego miasta.

Celem tego przedsięwzięcia jest również wsparcie poprawy warunków do konkurencyjnego rozwoju gospodarczego m. Ożarów jako ważnego centrum kulturalno – rekreacyjno - sportowego na terenie gminy i powiatu opatowskiego.

Rewitalizacja miasta Ożarowa zdecydowanie poprawiła jego atrakcyjność gospodarczą, społeczną oraz turystyczną. Zwiększyły się szanse rozwojowe miasta względem sąsiednich gmin, na co wskazują rankingi. Kompleksowa inwestycja rewitalizacyjna oznacza silny impuls do rozwoju gospodarczego całej gminy dzięki funkcjonalnej i odbudowanej infrastrukturze technicznej i społecznej w strategicznych obszarach miasta, gdzie skupiają się główne funkcje sfery usług publicznych.

Gmina nie poprzestała wyłącznie na tych zadaniach, nadal aktywnie pozyskuje środki na realizację nowych inwestycji i jest w trakcie realizacji kolej-

nych projektów. Nauczyła się efektywnego korzystania z pomocy Unii Europejskiej. Środki z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego nie są jej wyłącznym źródłem dochodu z budżetu Unii. Gmina ma na swoim koncie wiele zadań inwestycyjnych, które zrealizowała przy pomocy finansowej pozostałych funduszy europejskich.

SPIS LITERATURY

A.R.-K., *Świętokrzyskie RPO na lata 2014-2020*, „NASZ Region świętokrzyski informator samorządowy”, Nr 3(87)/2014.

Mackiewicz M., Malinowska-Misiąg E., Msiąg W., Tomalak M., *Budżet i finanse 2006 poradnik dla samorządowców*, Międzykomunalna Sp. Akcyjna Minicipium, Warszawa 2006.

Majewska-Lenarcik J., *Wpływ funduszy unijnych 2007-2013 na rozwój gmin*, w: „Samorząd terytorialny na przełomie XX/XXI wieku”, red. A. Lutrzykowski, M. Popławski, R. Gawłowski, Adam Marszałek, Toruń 2010.

Murzyn D., *Polityka spójności Unii Europejskiej a proces zmniejszania dysproporcji w rozwoju gospodarczym Polski*, C.H. Beck, Warszawa 2010.

Piasecka K., *Fundusze unijne w gospodarce lokalnej*, w: „Elementy rozwoju lokalnego”, red. P. Dziekański, A. Pawlik, COMPUS, Kielce 2011.

Zdanukiewicz J., *Dokumenty programowe*, w: „Jednostki samorządu terytorialnego jako beneficjenci środków europejskich”, red. E. Kornberger-Sokołowska, J. Zdanukiewicz, R. Cieślak, Wolters Kluwer Polska, Warszawa 2012.

Akty prawne

Ustawa z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego, art. 3, Dz.U. 2003 Nr 203 poz. 1966.

Rozporządzenie Rady nr 1083/2006 z 11 lipca 2006 r. ustanawiające przepisy ogólne dotyczące EFRR, EFS oraz Funduszu Spójności i uchylające rozporządzenie (WE) nr 1260/1999, Dz. U. WE L 210/25 Z 31.07.2006.

Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady nr 1080/2006 z dnia 5 lipca 2006 r. w sprawie EFRR i uchylające rozporządzenie nr 178/1999, Dz. U. WE L 210/1 z 31.07.2006.

Internet

<http://www.euro-pro.pl/fundusze/regionalne-programy-operacyjne/swietokrzyskie,pid,24>

<http://www.bip.ozarow.pl/index.php?id=15>

http://www.wrota-swietokrzyskie.pl/pio/zawartosc/-/asset_publisher/6cAE/content/ostatnie-projekty-rewitalizacyjne-z-unijna-dotacja?

<http://www.rpo-swietokrzyskie.pl/aktualnosci,34.html>

Żelazowska-Przewłoka A., Klepacki B., *Sytuacja gospodarcza w okresie bezpośrednio przed akcesją i po wstąpieniu Polski do Unii Europejskiej*, (Economic situation in Świętokrzyskie voivodship compared to changes in Poland), АГРАРНА ЕКОНОМІКА, НАУКОВИЙ ЖУРНАЛ ЛЬВІВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО АГРАРНОГО УНІВЕРСИТЕТУ, Т.5, № 3-4, Львів, 2012

IMPACT OF EU FUNDS FROM THE ERDF FOR THE DEVELOPMENT AND SURROUNDING MUNICIPALITIES OŻARÓW

Abstrakt. The period of 2007-2013 was when Poland became the biggest beneficiary of the European funds. The support given to Polish communes made it possible to accomplish many investments leading to their economic development and increasing their competitiveness. The Ożarów Commune, using its own funds and the European support, invested in technical and social infrastructure, environment protection as well as social and economic growth. The revitalization of Ożarów has considerably improved its economic, social, and tourist attractiveness. The development opportunities of the city have changed in comparison to the neighboring communes. The revitalization was also a strong impulse for the economic growth of the whole commune due to the rebuilt technical and social infrastructure in the strategic areas of the city where the main spheres of public services are located.

Key words: development, commune and its surrounding, European funds, European Regional development Fund, Regional Operational Programme

Tekst złożony w redakcji marzec 2014

Przyjęto do druku wrzesień 2014